

GGD Fryslân

Overgewicht en bewegen
Friese jeugd

Jan van Ulden

**Sûnens!
Beppe!**
gezondheid op
de eerste plaats

GGD Fryslân maakt jaarlijks
gezondheidsprofiel: gedrag,
ontwikkeling, gezondheid,
leefstijl

- 28.000 gezondheidsonderzoeken:
 - groepen 2 en 7 bas
 - klas 1 en 3 vmbo, klas 2 havo/vwo
 - speciaal onderwijs
- 12.000 extra contacten
risicokinderen

Het gaat goed met de
meeste Friese
basisschoolleerlingen, maar...

- 4200 leerlingen met ernstige
gedragsproblemen
- 1200 Kindermishandeling
- 4800 Chronische ziekte
- 9000 Overgewicht
- 6000 Meer kans op ongezondheid door
opgroeien in gezin met "smalle beurs"

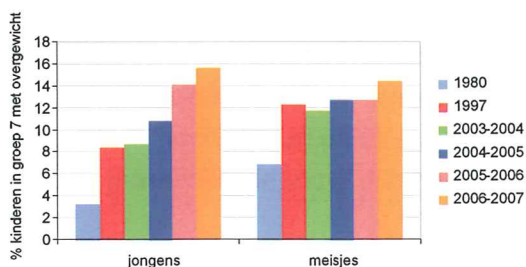
Overgewicht

Balans voeding ↔ bewegen
(+ aanleg)

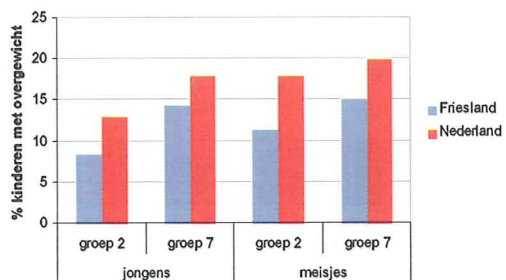
Risico's:

- suikerziekte
- hart- en vaatziekten
- psychische problemen
- gewrichtsklachten

Overgewicht groep 7 bas Foarset gemeenten

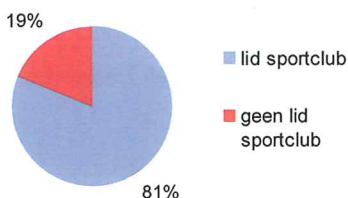

Overgewicht kinderen Friesland en Nederland

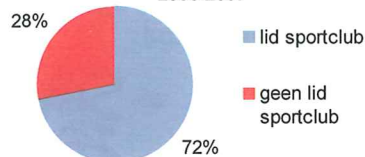
Lid sportvereniging leerlingen groep 7 gemeenten Foarset

Basisonderwijs groep 7 2006-2007

Lid sportvereniging leerlingen onderbouw v.o. gemeenten Foarset

Voortgezet onderwijs onderbouw 2006-2007

Tenminste één uur per dag gezond bewegen

Friese kinderen 6-12 jaar:

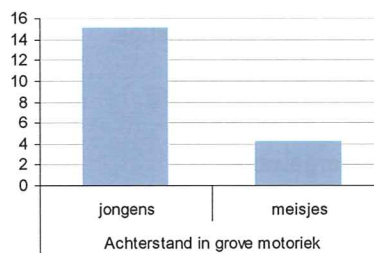
Winter 21 %

Zomer 69%

Bron: Sportdeelname Friese kinderen 6 t/m 12 jaar, Sport Fryslân 2006

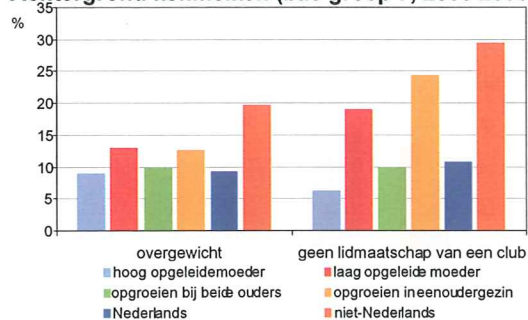
Achterstand in motoriek

Bao groep 2 schooljaar 2006-2007

Overgewicht en lidmaatschap sportclub

Achtergrond kenmerken (bao groep 7, 2005-2006)

Actieve leefstijl begint jong

Thuis, school en buurt

- Goed bewegingsonderwijs
- Speelruimte in wijk of dorp
- Veilige route huis-school
- Sportclub (voor alle kinderen)

Jeugdmonitor overgewicht GGD Fryslân basisonderwijs 2006-2007

Overgewicht bij kinderen kan psychische problemen veroorzaken, zoals gepest worden, depressie en daling van het zelfrespect. Kinderen met overgewicht lopen op volwassen leeftijd een groter risico op hoge bloeddruk, hart- en vaatziekten, suikerziekte en gewrichtsklachten.

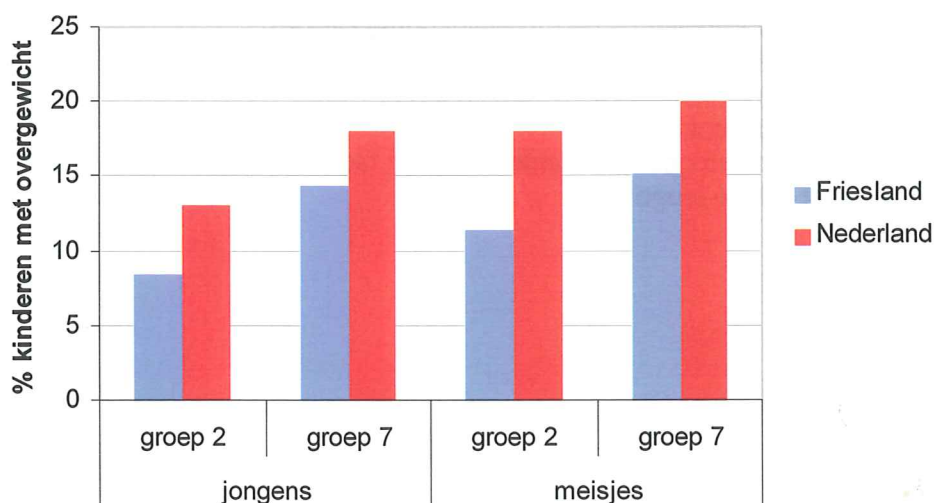
GGD Fryslân registreert jaarlijks bij 14000 basisschoolleerlingen uit groep 2 en groep 7 het voorkomen van overgewicht. GGD Fryslân gebruikt de Body Mass Index (BMI) om kinderen met matig overgewicht en obesitas (ernstig overgewicht) in kaart te brengen. De BMI is een verhoudingsgetal tussen gewicht en lengte. Bij kinderen wordt tevens rekening gehouden met de leeftijd en het geslacht.

In figuur 1 staat weergegeven het percentage kinderen dat op basis van de BMI een normaal gewicht, dan wel matig overgewicht of obesitas heeft.

Figuur 1. Percentage kinderen in groep 2 en groep 7 uitgesplitst naar de mate van overgewicht (BMI) (pgo groep 2/7, schooljaar 2006-2007)

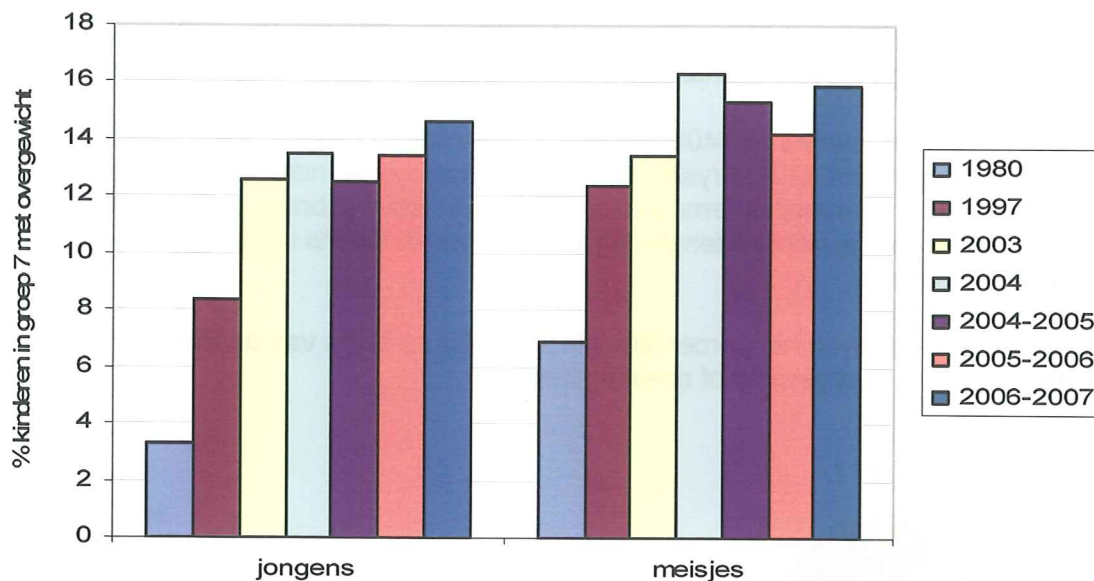
Landelijk komt bij leerlingen van groep 2 en groep 7 meer overgewicht voor dan in Friesland, zoals blijkt uit figuur 2.

Figuur 2. Percentage kinderen in groep 2 en groep 7 in Friesland en in Nederland¹ met overgewicht (BMI) (TNO, 2006; GGD Fryslân pgo groep 2/7 schooljaar 2006-2007)

¹ Het percentage kinderen in Nederland met overgewicht betreft een gemiddelde schatting over de jaren 2000-2004 van respectievelijk 5-6 jarige en 10-11 jarige kinderen.

Overgewicht bij kinderen is de laatste decennia sterk toegenomen (figuur 3). In het afgelopen schooljaar is in Friesland het percentage tien- en elfjarige kinderen met overgewicht licht gestegen.

Figuur 3. Percentage kinderen in groep 7 met overgewicht (BMI) va 1980-2007 (Landelijke Groeistudie 1980-1997; GGD Fryslân: groep 7 periode 2002-2007)

In de afgelopen jaren hebben onder andere de gemeenten, het onderwijs en GGD Fryslân zich ingespannen voor een gezond gewicht van de kinderen.

- Veel gemeenten hebben extra ingezet op sport- en spelstimulering onder andere met de aanstelling van bewegingsconsulenten.
- Een groot aantal basisscholen besteedt extra aandacht aan gezonde voeding en bewegen.
- GGD Fryslân stimuleert een gezond gewicht door:
 - Advies aan ouders en kinderen tijdens gezondheidsonderzoeken
 - Ondersteunen gezondheidseducatie door scholen door middel van projecten, lesmaterialen en de Kinderwinkel, zie www.ggdfrylan.nl
 - Voorlichting tijdens ouderbijeenkomsten
 - Projecten bijvoorbeeld Gezond gewicht, Kinderen eerst; Gezonde start
 - Monitoring van gewicht Friese jeugd